

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vaststellen geactualiseerde i-visie 2022

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 22-11-2022

Notanummer : 2022-846

Datum : 22-11-2022

Programma : 11-Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder : Burgemeester,

Bijlage(n) : 221102 i-Visie DOWR Bijlage 1.pdf,221102 i-Visie DOWR.pdf

Parafering

17-11-2022: Burgemeester17-11-2022: Regiemanager16-11-2022: Programmamanager

Agendering

* 18-11-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

24-11-2022

B & W d.d.: 22-11-2022

Besluit

1. De geactualiseerde i-Visie DOWR vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

De i-Visie 2018-2022 is in 2017 vastgesteld door de drie DOWR-gemeenteraden. In het najaar van 2021 is de i-Visie tegen het licht gehouden om te bepalen of dat wat we voor ogen hadden gerealiseerd is en of er herijking nodig is. In september 2021 is in de Strategische Informatie Overleggen van de drie DOWR-gemeenten en in het DOWR-brede CIO-overleg geconcludeerd dat de i-Visie nog steeds een mooie en bruikbare visie is en dat deze niet hoeft te worden herzien. Op onderdelen moet de visie wel worden aangescherpt/aangevuld. De thema's ethiek en inclusie zijn toegevoegd.

Het voorgaande heeft geleid tot de geactualiseerde i-Visie DOWR.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Onze gemeente staat voor grote maatschappelijke opgaven. Data en digitalisering spelen hierin een essentiële rol. De i-Visie geeft de handvatten om gezamenlijk de koers te kunnen bepalen voor de toekomstige inrichting van de informatievoorziening en ICT. De richtinggevende uitspraken in de i-Visie zorgen voor een waardegedreven IT-strategie: onze opgaven en de doorontwikkeling van de organisatie sturen de doorontwikkeling van onze informatievoorziening. Hierbij houden we rekening met zowel legitimiteit (wat we mogen) als capaciteit (wat we

kunnen).

Kader

De i-Visie is het richtinggevende kader voor de doorontwikkeling van onze informatievoorziening. De i-Visie is vertaald naar het Strategisch Informatie Plan (STiP). De i-uitvoeringsplannen zijn op hun beurt weer een verdere uitwerking van het STiP. We stellen uitvoeringsplannen op voor:

- het sociaal domein
- het fysieke domein, inclusief economie en openbare orde en veiligheid
- het domein publieke dienstverlening, inclusief participatie
- het domein bedrijfsvoering

Naast bovengenoemde i-uitvoeringsplannen zijn er nog twee plannen:

- uitvoeringsplan informatiebeheer
- jaarplan informatieveiligheid en privacy

Betrokken partijen en participatie

De i-Visie is door de DOWR-partners Olst-Wijhe, Raalte en Deventer samen opgesteld. Besluitvorming in de drie gemeente vindt in dezelfde periode plaats.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- De richtinggevende uitspraken in de i-Visie zorgen nog voor een waarde gedreven IT-strategie (bij het bepalen wat we willen), waarbij we rekening houden met zowel legitimiteit (wat we mogen) als capaciteit (wat we kunnen). Het heeft daarmee voldoende actuele strategische waarde om een visie te zijn.
- Afgelopen jaren heeft de i-Visie zich in de praktijk bewezen: er is een goed werkende DOWR-i werkorganisatie gerealiseerd en op het gebied van informatieveiligheid zijn grote stappen gezet. Er is een vastgesteld strategisch informatieplan (STiP) en jaarlijks worden uitvoeringsplannen opgesteld vanuit de domeinen. Het applicatielandschap van de drie gemeenten is nagenoeg geharmoniseerd en er heeft een eerste professionaliseringslag op de uitvoering van projecten plaats gevonden. De waarde van goede digitale informatievoorziening is vooral duidelijk geworden toen vanwege Corona massaal thuisgewerkt moest worden en we snel moesten schakelen naar digitaal werken en vergaderen, waarbij we over stabiele en veilige technologie konden beschikken.
- De i-Visie is slechts beperkt aangepast. De thema's ethiek en inclusie zijn toegevoegd. Daarnaast zijn de teksten en voorbeelden aangepast aan de huidige tijd. In de bijlage zijn de inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de in 2017 vastgestelde visie opgenomen. Omdat de i-Visie slechts beperkt is aangepast vindt besluitvorming plaats in het college. De i-Visie wordt vervolgens ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad van iedere DOWR-gemeente.
- Deze i-Visie geven we bewust geen eindjaar mee. We verwachten dat de visie voor langere tijd het strategisch kader blijft.

Financiële consequenties en dekking

De benodigde investeringen voor de DOWR-brede informatievoorziening en ICT zijn opgenomen in de roadmap ICT.

De i-Visie is uitgewerkt in het Strategisch Informatie Plan (het STiP) en in i-uitvoeringsplannen per domein, die jaarlijks geactualiseerd worden. De i-Visie, het STiP en de i-uitvoeringsplannen dragen bij aan de maatschappelijke

opgaven waar de DOWR-gemeenten voor staan. In de uitvoeringsplannen worden alle i-projecten per domein opgenomen. Soms vloeien deze projecten voort uit (verplichte) aanbestedings- en vervangingstrajecten, soms uit de veranderopgaven door nieuwe wet- en regelgeving en soms uit ambities vanuit de domeinen en programma's. In de uitvoeringsplannen kijken we een aantal jaren vooruit; jaarlijks worden ze geactualiseerd. De benodigde budgetten voor deze uitvoeringsplannen nemen we mee in de P&C-cyclus van elke DOWR-gemeente.

Openbaarmaking en communicatie

De visie wordt aan de raad gestuurd via een raadsmededeling.

De visie richt zich op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Er vindt geen actieve communicatie plaats richting de samenleving. Dit besluit, de nota en de i-visie zijn wel openbaar.

Aanpak en uitvoering

De geactualiseerde i-Visie geeft de drie DOWR-gemeenten handvatten voor de inrichting van de informatievoorziening en ICT. De i-Visie is uitgewerkt in het Strategisch Informatie Plan (het STiP) en in de i-uitvoeringsplannen per domein, die jaarlijks geactualiseerd worden.

i-Visie

DOWR

Voorwoord

Net als elders in ons land staan Deventer, Olst-Wijhe en Raalte voor grote uitdagingen, onder meer rond de energietransitie, de woningbouw, de zorg om onze buitengebieden en de zorgverlening aan onze inwoners.

Gelukkig is en blijft het werk van gemeenten mensenwerk, waarbij wij wel steeds meer gebruik kunnen maken van verbeterde digitale technieken. Daardoor werken wij beter en effectiever voor onze inwoners, bezoekers, ondernemers, maatschappelijk instellingen en anderen die actief zijn in en voor onze steden en dorpen.

Zo zorgen we met digitale toegankelijke website voor toegankelijke dienstverlening voor iedereen. Relevante informatie over onze gemeentelijke dienstverlening kan

digitaal gevonden worden en ook aanvragen kunnen op elk gewenst moment worden ingediend. Met digitalisering publiceren we onze informatie. Dit draagt bij aan onze ambitie open en transparant naar onze omgeving te zijn.

Ook helpt digitalisering ons bijvoorbeeld om alle informatie die wij hebben goed te ordenen en betere inzichten te krijgen om de juiste keuzes te kunnen maken of het nu gaat om zicht te hebben op de voortgang van

onze woningbouwopgave of grip te hebben op onze kosten in het sociale domein. We kunnen informatie inzichtelijk maken op digitale kaarten. In die digitale kaarten zien we waar alle ondergrondse leidingen, kabels en rioleringen lopen, maar ook in welke buurten veel oudere mensen wonen of juist veel jonge gezinnen met kinderen, waar scholen of bedrijven zijn gelegen, of waar zorginstellingen en waar bomen en groene gebieden te vinden zijn. Zo kunnen we bepalen, waar wat nodig is: waar meer groen moet komen om de hitte in de buurt van kwetsbare inwoners te reduceren, hoe we de energietransitie in goede banen kunnen leiden en waar kunnen we het beste extra woningen bouwen.

Deze i-Visie gaat over hoe wij vanuit een waardegedreven strategie de doorontwikkeling van onze digitalisering vormgeven en beschrijft wat voor onze gemeenten de uitgangspunten hierbij zijn. Wij zijn blij dat onze gemeenten elkaar wederom hebben gevonden en de handen ineen hebben geslagen om ook op dit vlak Deventer, Olst-Wijhe en Raalte klaar te stomen voor de toekomst.

Ron König
Burgemeester Deventer

Hans Olthof
Wethouder Olst-Wijhe

Martijn Dadema
Burgemeester Raalte

Inhoud geactualiseerde i-visie d.d. najaar 2022

Voorwoord 2

Inleiding 6

Algemene beelden 12

Onze totale veranderopgave groot is 12

De technische ontwikkelingen schrijden voort
en de gemeenten beslissen zelf hoe en/of
wanneer ze aanhaken 12

We leven in een samenleving die voortdurend
verder digitaliseert en waarin het delen van
informatie een primaire behoefte is 13

Richtinggevende uitspraken 14

Informatieveiligheid, privacy en ethiek als
topprioriteit; stabiliteit als randvoorwaarde 14

Digitalisering van de bedrijfsvoering 16

Informatie- en archiefbeheer op orde 17

Vraagsturing vanuit de domeinen 18

Dienstverlening van de deelnemende
gemeente is leidend voor digitalisering 19

Digitalisering bevordert participatie 20

Verbreding van de informatiestrategie naar
beleidsvormende processen en de uitvoering
hiervan 21

Informatievoorziening in
samenwerkingsverbanden 22

Besturing en bedrijfsvoering van de
informatievoorziening 22

Standaardisatie boven differentiatie 24

Innovatiebeleid binnen de DOWR-gemeenten 24

Betrouwbare en open overheid 25

Samen organiseren op verschillende niveaus 26

i-Visie en competenties 26

Financiën 28

Inleiding

“Een steeds groter deel van ons leven en werk verloopt via digitale kanalen. Treinreizigers plannen hun reis met behulp van een app op hun smartphone. Bij vertraging doen ze hetzelfde en negeren daarbij de matrixborden boven de perrons. Boeken, kleding en boodschappen: we kopen ze online en verwachten ze binnen een dag in huis te krijgen. Films, nieuws en muziek bekijken en luisteren we inmiddels overal en op elk tijdstip. Bedrijven monitoren realtime de verkoop van diensten en producten aan afnemers en hun ketens van toeleveranciers, zodat ze de behoeften zo precies mogelijk kennen en tijdig hun voorraden kunnen aanvullen.

Ook de dienstverlening van overheden wordt steeds meer digitaal. Het digitale kanaal heeft steeds vaker de voorkeur bij inwoners, ondernemers en overheden. Het internetverkeer groeit al jaren explosief en die ontwikkeling zet alleen maar verder door.

De mogelijkheden en kwetsbaarheden van digitalisering brengen vele opgaven met zich mee. Zo is er een nieuwe balans nodig tussen enerzijds de potentiële baten van open data en anderzijds het grote belang

van privacy. Een andere afweging is die tussen de veiligheid van digitale toepassingen en het gebruiksgemak daarvan. Ook zal gezocht moeten worden naar nieuwe manieren om mensen en techniek samen beter te laten functioneren. Dit is vooral nodig in publieke sectoren waar menselijk contact een grote rol speelt en/of beslissingen een grote impact hebben op het leven van mensen. Digitalisering beïnvloedt bovendien de overheid in al haar facetten, met cybersecurity, de digitale economie en

de digitalisering van de eigen kerntaken als belangrijke aandachtspunten. Digitalisering heeft potentieel een duidelijk disruptief karakter, en dat geldt ook voor de impact daarvan op de overheid”.

Tot zover een zeer toepasselijk citaat uit het rapport van de Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid ‘Maak Waar!’¹ om de digitale transformatie van gemeenten te duiden. Hoe kunnen we nu onze kennis

en ervaring bundelen met de ongelooflijke hoeveelheid nieuwe mogelijkheden? En tot wat gaat dit leiden?

Bij het opstellen van de i-Visie hebben we met alle betrokkenen vastgesteld dat goede informatievoorziening² en ICT³ een strategische factor van belang is en doorslaggevend

² Definitie informatievoorziening: De informatievoorziening van een organisatie is het geheel van mensen, middelen en maatregelen, gericht op de informatiebehoefte van die organisatie.

³ ICT: technische hulpmiddelen die noodzakelijk zijn voor een goede informatievoorziening.

¹ [Rapport ‘Maak Waar’ Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid - Digitale Overheid](#)

voor de uitvoering van de maatschappelijke opgaven, de effectiviteit en efficiency van de primaire processen en de dienstverlening van de gemeenten. Hieruit is de conclusie getrokken dat er - veel meer dan tot nu het geval is - sprake moet zijn van vraagsturing vanuit de domeinen (lijnorganisatie).

De i-Visie is voor de DOWR gemeenten een belangrijk hulpmiddel om te beschrijven hoe in deze dynamische context gemeentelijke informatievoorziening in de toekomst kan helpen om gemeentelijke ambities en maatschappelijke opgaven te realiseren en de strategische planning te beïnvloeden.

We concluderen ook dat de externe en interne veranderingen grote impact hebben op onze medewerkers.

De i-Visie is een coproductie tussen de DOWR-gemeenten en de DOWR-i-werkorganisatie, met volop aandacht voor het brede gesprek en de menselijke maat.

“Digitalisering heeft potentieel een duidelijk disruptief karakter, en dat geldt ook voor de impact daarvan op de overheid”

Update najaar 2022

i-Visie nog steeds een mooie en bruikbare visie

In 2017 hebben de drie DOWR-gemeenteraden de i-Visie vastgesteld voor de periode 2018-2022. Bij het naderen van het einde van deze periode is de i-Visie tegen het licht gehouden om te bepalen of wat we voor ogen hadden gerealiseerd is en of en waar er herijking nodig is.

We concluderen dat de i-Visie veel sturing en houvast heeft gegeven voor de doorontwikkeling van de informatievoorziening en ICT. Er is een goed werkende DOWR-i werkorganisatie gerealiseerd en op het gebied van informatieveiligheid zijn grote stappen gezet. Er is een vastgesteld strategisch informatieplan (STiP) en jaarlijks worden uitvoeringsplannen opgesteld vanuit de domeinen. Het applicatielandschap van de drie gemeenten is nagenoeg geharmoniseerd en er heeft een eerste professionaliseringsslag op de uitvoering van projecten plaats gevonden.

De waarde van goede digitale informatievoorziening is vooral duidelijk geworden toen vanwege Corona massaal thuisgewerkt moest worden en we snel moesten schakelen naar digitaal werken en vergaderen, waarbij we over stabiele en veilige technologie konden beschikken.

Ook voor de komende jaren is de i-Visie nog een mooie, relevante en bruikbare visie en hoeft daarom niet te worden herzien. De richtinggevende uitspraken in de i-Visie zorgen nog steeds voor een waarde gedreven IT-strategie (bij het bepalen wat we willen), waarbij we rekening houden met zowel legitimiteit (wat we mogen) als capaciteit (wat we kunnen). Het heeft daarmee voldoende actuele strategische waarde om een visie te zijn.

Wel was het belangrijk om de i-Visie te actualiseren. Zo zijn de teksten en voorbeelden aangepast aan de huidige tijd en is een aantal richtinggevende uitspraken verder aangescherpt.

De i-Visie is het richtinggevende kader. Deze i-Visie is vertaald naar het Strategisch Informatie Plan (STiP). De i-uitvoeringsplannen zijn op hun beurt weer een verdere uitwerking van het STiP. We stellen uitvoeringsplannen op voor:

- het sociaal domein
- het fysieke domein, inclusief economie en openbare orde en veiligheid
- het domein publieke dienstverlening, inclusief participatie
- het domein bedrijfsvoering

Naast bovengenoemde i-uitvoeringsplannen zijn er nog twee plannen:

- uitvoeringsplan informatiebeheer
- jaarplan informatieveiligheid en privacy

Leeswijzer

In deze i-Visie delen we allereerst de algemene beelden en de ontwikkelthema's. Hierna verwoorden we de richtinggevende uitspraken die daaruit volgen.

In bijlage 1 is een overzicht van de doorgevoerde inhoudelijke wijzigingen opgenomen.

Algemene beelden

Onze totale veranderopgave groot is

Een eerste beeld is dat de totale veranderopgave groot is. Dat komt in de eerste plaats omdat het takenpakket van de gemeente zeer breed en divers is. Het inrichten, aanpassen en beheersen van informatievoorziening is zonder meer een complexe opgave. In de tweede plaats omdat het zeer veel veranderopgaven zijn van diverse aard, waaronder ook grote maatschappelijke opgaven zoals de woningbouwopgave, de energietransitie, duurzaamheid en klimaatadaptatie.

Die veranderingen betreffen niet alleen veel taken van de gemeenten, maar ook uiteenlopende aspecten als: wisselende samenwerkingsverbanden, een andere verhouding tot burgers, bedrijven en maatschappelijke partijen, regisseren in plaats van zelf uitvoeren en de invloed van wereldwijde technologische ontwikkelingen. Deze veranderingen stellen eisen aan het besturen van en werken binnen de gemeenten. En het stelt eisen aan de inrichting van processen en informatiesystemen,

in een tijd waarin gemeenten concurreren op een steeds krappere arbeidsmarkt voor deskundigen. Informatievoorziening en ICT raken met de toenemende digitalisering en informatiesturing vrijwel alle beleids- en uitvoeringstaken van gemeenten.

De technische ontwikkelingen schrijden voort en de gemeenten beslissen zelf hoe en/of wanneer ze aanhaken

Een tweede beeld is dat de ontwikkelingen een sterke zelfstandige beweging kennen. De technologie schrijdt voort en inwoners, bedrijven en ketenpartners hebben hun eigen digitale ervaringen en projecteren hun verwachtingen op gemeenten. De landelijke overheid heeft invloed, bijvoorbeeld door een programma als Digitaal 2024. De DOWR-gemeenten bepalen in grote mate zelf, welke ontwikkelingen prioriteit krijgen en wanneer ze aanhaken.

We leven in een samenleving die voortdurend verder digitaliseert en waarin het delen van informatie een primaire behoefte is

Onze samenleving wordt steeds meer gedreven door informatievoorziening en ICT. Banken bieden sommige producten alleen nog maar online aan. Zorgverzekeraars werken steeds meer met online medische dossiers en digitale facturatie. ICT neemt een steeds groter deel in van de dienstverlening en van het budget. Informatievoorziening en ICT zijn onderdeel van het primair proces. Gemeente zijn informatie-intensieve organisaties en de verdergaande digitalisering heeft veel effect op zowel de organisatie als de inwoners.

Richtinggevende uitspraken

De DOWR-gemeenten doen op basis van de algemene beelden, de prioriteringen en uitgesproken ambities de volgende gezamenlijke richtinggevende uitspraken, die de i-Visie vorm en inhoud geven.

Informatieveiligheid, privacy en ethiek als topprioriteit; stabiliteit als randvoorwaarde

De stabiliteit van de DOWR-informatievoorziening en ICT is randvoorwaardelijk om de continuïteit van onze processen te kunnen borgen. Werken met tijdig beschikbare en betrouwbare informatie is van cruciaal belang voor het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit van onze organisaties. Wereldwijd zien we een verhoogd dreigingsbeeld en een toename van het aantal cyberincidenten zoals ransomware aanvallen. Door de verdere digitalisering

is zowel de kans op als de gevolgschade van een aanval sterk vergroot. Wij geven daarom de hoogste prioriteit aan informatieveiligheid, privacy van persoonsgegevens en ethiek.

Als gemeente verwerken we veel privacygevoelige informatie. We vinden het dan ook belangrijk om hier integer en transparant mee om te gaan. De AVG hanteren we als basis voor een privacy bewuste organisatie.

Bij de inzet en het gebruik van informatietechnologie maken we een bewuste afweging op de effecten ervan op publieke waarden. Hiertoe ontwikkelen we een ethisch kader en gaan dit toepassen.

Wereldwijd zien we een verhoogd dreigingsbeeld en een toename van het aantal cyberincidenten zoals ransomware aanvallen.

Digitalisering van de bedrijfsvoering

Onze bedrijfsvoering zorgt ervoor dat we alle taken mogelijk maken, vanuit de grote diversiteit van inwoners, taken en opgaven die wij als gemeente hebben. Onze bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisaties in de volledige breedte voor het realiseren van hun ambities. Binnen DOWR werken we samen voor een goed functionerende organisatie die zowel robuust als wendbaar is. Ontwikkelingen zoals Common Ground dragen hieraan bij, omdat dit leidt tot flexibiliteit in de informatievoorziening.

Hybride werken is niet meer weg te denken. Het verplicht thuiswerken als gevolg van de Covid-pandemie heeft ertoe geleid dat we nieuwe vormen van digitaal (samen)werken blijvend hebben omarmd: we willen digitaal kunnen werken vanaf de locatie die het meest geschikt is voor het werk en op het moment dat het het beste past.

De komende jaren verwachten we een grote uitstroom van collega's vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Daarnaast zien we landelijk dat het een steeds grotere uitdaging wordt om vacatures te vervullen. Slimme digitale toepassingen en data gedreven werken dragen bij aan het efficiënter uitvoeren van werkzaamheden.

Informatie- en archiefbeheer op orde

We willen transparante gemeenten zijn. Hiervoor is het essentieel dat het informatie- en archiefbeheer op orde is.

Om dit te bereiken sturen we op kwaliteit en toegankelijkheid van informatie (door focus op zowel inhoud als metadatering) en op het hebben van toereikende voorzieningen waarin informatie duurzaam toegankelijk bewaard wordt. Hiervoor is het juiste gebruik van de voorzieningen in onze organisatie essentieel. Dit helpt ons bij het efficiënt beantwoorden van WOO-verzoeken.

Vraagsturing vanuit de domeinen

De domeinen - sociaal, fysiek, publieke dienstverlening en bedrijfsvoering – geven met ondersteuning van informatie adviseurs en architecten de informatievoorziening vorm. Hierbij zijn de ambities van de domeinen leidend, waarbij de relevante landelijke ontwikkelingen proactief worden gevolgd.

De inhoudelijke keuzen van de domeinen bepalen – binnen de DOWR kaders – hoe informatievoorziening en ICT worden ingezet. Dit vraagt meer ruimte voor de domeinen om het eigenaarschap hiervan in te vullen en de verantwoordelijkheid te nemen voor het vormgeven van initiatieven en de kostenafweging.

“Onze dienstverlening richten we in volgens onze principes van toegankelijkheid en inclusiviteit, waardoor deze als ‘dichtbij en persoonlijk’ wordt ervaren.”

Dienstverlening van de deelnemende gemeente is leidend voor digitalisering

De ervaringen en wensen van burgers en bedrijven bepalen het niveau waarop we onze dienstverlening digitaliseren. Onze dienstverlening richten we in volgens onze principes van toegankelijkheid en inclusiviteit, waardoor deze als ‘dichtbij en persoonlijk’ wordt ervaren. Ook de digitale dienstverlening richten we volgens deze visie in. Dit vertaalt zich in een aantal relevante thema’s. Zo is de kanaalkeuze vrij en afgestemd op de behoefte van de klant. Alle kanalen zijn onderling consistent en uitwisselbaar, beschikken over dezelfde informatie en leiden tot dezelfde uitkomsten.

Als het gaat om digitale identiteit en hergebruik van gegevens, volgen we de landelijke en Europese ontwikkelingen. Hierbij maken we steeds de afweging: wat mag en wat is ethisch gezien verantwoord om op te slaan en te hergebruiken.

Verder krijgen burgers en bedrijven steeds meer regie op hun eigen data. We zorgen dat de kwaliteit van gegevens en hoe ze worden ontsloten, vastgelegd en (her)gebruikt op orde is. Burgers en bedrijven kunnen namelijk steeds vaker rechten ontleenen aan de (online) gegevens zoals ze door de overheden geregistreerd zijn. Hierbij hanteert het Rijk steeds vaker het uitgangspunt van gelijke informatievoorziening (allebei weten we evenveel) en regie op de eigen gegevens.

Digitalisering bevordert participatie

Wij willen participatie van burgers, bedrijven en partners stimuleren. Net als digitaal vergaderen, heeft digitaal participeren door de Coronacrisis een grote vlucht genomen. De inzet van (online) tools is een waardevolle aanvulling op de bestaande instrumenten. Het bereik is groot, waardoor nieuwe inwonersgroepen worden betrokken. Digitale tools kunnen zowel worden ingezet om online sessies te organiseren als fysieke bijeenkomsten beter te faciliteren. Ook hybride vormen zijn mogelijk.

Verbreding van de informatiestrategie naar beleidsvormende processen en de uitvoering hiervan

Voorheen was digitalisering vooral gericht op administratieve processen. Tegenwoordig zien we toepassingen van digitalisering op steeds meer plekken binnen en buiten onze organisatie terug. Bijvoorbeeld toepassingen die ons helpen om de leefbaarheid van onze gemeenten te vergroten. Denk bijvoorbeeld aan besturing van de verkeersdoorstroming van de stad gevoed door informatie van slimme sensoren.

In onze complexe wereld wordt data steeds belangrijker om onze maatschappelijke opgaven te realiseren. Visualisaties op basis van data geven inzichten over de verschillende beleidsterreinen heen. Ontwikkelingen als een digital twin (een digitaal 3D model van de gemeente) maken het mogelijk om simulaties te maken. Dit is van belang bij zowel het opstellen en evalueren van beleid, als bij de uitvoering. Datagedreven werken is dan ook een belangrijke strategische lijn.

Informatievoorziening in samenwerkingsverbanden

De DOWR-gemeenten opereren veel in, al dan niet geformaliseerde, samenwerkingsverbanden. Als regieorganisatie blijft de gemeente eindverantwoordelijk voor de dienstverlening aan burgers en bedrijven.

We onderkennen daarom het belang van goede (online) samenwerkingsomgevingen. In deze omgevingen kan informatie eenvoudig gedeeld worden, zijn er verwijzfuncties naar dienstverlening door ketenpartners en realiseren we koppelingen tussen onze applicaties en die van onze samenwerkingspartners. Daarnaast stellen we eisen aan de informatievoorziening van de verbonden partij, waaronder informatiebeheer, informatieveiligheid, privacy en ethiek.

Besturing en bedrijfsvoering van de informatievoorziening

Ontwikkelingen op het gebied van techniek gaan steeds sneller. Techniek gaat steeds meer toegevoegde waarde hebben voor onze maatschappelijke opgaven en is daarmee van strategisch belang. Hierbij is het belangrijk om naast de kansen (wat we willen) ook oog te hebben voor de risico's en legitimiteit (wat we mogen) en voor de technologische kennis in huis (wat we kunnen). Om vernieuwingen te realiseren trekken de gemeenten en DOWR-i hierin gezamenlijk op.

Vanuit maatschappelijke opgaven en gemeentelijke doelen ontwikkelen we onze informatievoorziening door. Hier sturen we op door middel van de DOWR-brede i-Visie met ruimte voor lokaal beleid. Dit voeren we programatisch uit en we verantwoorden periodiek de voortgang.

Informatievoorziening willen we goed verankeren in de domeinen (sociaal, fysiek, publiek dienstverlening en bedrijfsvoering), als onderdeel van integraal management. De domeinen zijn verantwoordelijk voor de behoeften op het gebied van de informatievoorziening en ICT. DOWR-i zorgt voor de instandhouding en ontwikkeling van DOWR-brede informatiesystemen en onderliggende ICT-infrastructuur. Bovendien adviseert en ondersteunt DOWR-i op het gebied van informatievoorziening en stuurt het op informatieveiligheid en stabiliteit.

Standaardisatie boven differentiatie

Om het maximale voordeel uit de DOWR-samenwerking te halen, beoordelen we kansen gezamenlijk. We trekken in basis samen op: we harmoniseren de software zoveel mogelijk en standaardiseren de werkwijze waar we kunnen. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van landelijke standaarden en collectieve voorzieningen, bijvoorbeeld van VNG Realisatie en Dimpact.

Als een gemeente op een later moment wil implementeren, dan bekostigen we projecten in principe gezamenlijk, om initiële investeringen te delen. Als we onderling afwijkende keuzes maken, leggen we elkaar uit waarom we op grond van lokaal beleid tot deze keuzes komen. De eventuele extra kosten voor informatievoorziening en ICT worden door de gemeente dan zelf gedragen.

Innovatiebeleid binnen de DOWR-gemeenten

We volgen proactief de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering. Zodra een ontwikkeling voldoende rijp is en kan bijdragen aan (de ondersteuning van) maatschappelijke of gemeentelijke opgaven, pakken we die op. Op het juiste moment inspelen op nieuwe ontwikkelingen vraagt wat van onze cultuur en bedrijfsvoering. Het betekent ook dat we soms een gecalculeerd risico nemen en aan de slag gaan. Om die cultuur, bedrijfsvoering en sturing voor elkaar te krijgen is (digitaal) leiderschap nodig.

Betrouwbare en open overheid

We willen betrouwbare en open gemeenten zijn: gemeenten die actief informatie delen met de samenleving. Onze informatie is vindbaar, eenvoudig en duidelijk.

Verschillende maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de toelagenaffaire, heeft geleid tot verminderd vertrouwen in overheden. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet open overheid die 1 mei 2022 in werking is gegaan, heeft als doel overheden transparanter te maken met inachtneming van bescherming van de privacy van onze inwoners en ondernemers. En moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten is en goed wordt beheerd.

Informatie maken we in een vroegtijdig stadium actief openbaar. Daarnaast stellen we sets van open data actief ter beschikking, om zo andere publieke en private partijen in staat te stellen om (nieuwe) diensten te ontwikkelen.

Samen organiseren op verschillende niveaus

Als DOWR-gemeenten werken wij op verschillende niveaus en in wisselende samenstelling samen. Hiervoor zoeken we actief landelijke samenwerkingsinitiatieven op en gebruiken daarvoor o.a. de Digitale agenda 2024. We zoeken schaalvoordelen in gerichte samenwerkingsvormen, zoals Dimpact. Ook vindt uitbesteding aan marktpartijen plaats, zoals het contracteren van applicaties als een service waarbij 'in the Cloud' gewerkt wordt (SAAS: software as a service). De gemeenten zullen hierdoor in toenemende mate regievoerend opereren.

i-Visie en competenties

Een effectieve en efficiënte uitvoering van de i-Visie vereist dat we vaardig zijn in de omgang met informatie. Doorslaggevend is een goed samenspel tussen de besturing, de domeinen en de DOWR-i-werkorganisatie. De richtinggevende uitspraken vanuit de i-Visie zijn input voor de doorontwikkeling van de DOWR-samenwerking en ook voor de doorontwikkeling van kennis en kunde binnen onze organisaties.

We houden rekening met de impact die de veranderingen hebben op de medewerkers. We besteden aandacht aan het doorontwikkelen van hun rol, verantwoordelijkheid en competenties op het gebied van informatievoorziening. We werken gestructureerd aan het doorontwikkelen van digitale vaardigheden van managers en medewerkers in de domeinen.

“We houden rekening met de impact die de veranderingen hebben op de medewerkers. We besteden aandacht aan het doorontwikkelen van hun rol, verantwoordelijkheid en competenties op het gebied van informatievoorziening.”

Financiën

De i-Visie geeft ons – de drie DOWR-gemeenten – de handvatten om gezamenlijk de koers te kunnen bepalen voor de toekomstige inrichting van de informatievoorziening en ICT. De i-Visie is uitgewerkt in het Strategisch Informatie Plan (het STiP) en in i-uitvoeringsplannen per domein, die jaarlijks geactualiseerd worden. De benodigde investeringen voor de DOWR-brede informatievoorziening en ICT zijn opgenomen in de roadmap ICT.

De i-Visie, het STiP en de i-uitvoeringsplannen zijn geen zelfstandig doel, maar een hulpmiddel om bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven waarvoor de DOWR-gemeenten staan. In de uitvoeringsplannen worden alle i-projecten per domein opgenomen. Soms vloeien deze projecten voort uit (verplichte) aanbestedings- en vervangingstrajecten, soms

uit de veranderopgaven door nieuwe wet- en regelgeving en soms uit ambities vanuit de domeinen en programma's.

In de uitvoeringsplannen kijken we een aantal jaren vooruit; jaarlijks worden ze geactualiseerd. De benodigde budgetten voor deze uitvoeringsplannen nemen we mee in de P&C-cyclus van elke DOWR-gemeente.

Deventer, Olst-Wijhe en Raalte: samen staan we sterker.

Bijlage 1

Overzicht aanpassingen geactualiseerde i-Visie d.d. najaar 2022

Bij de actualisering van de i-Visie zijn de teksten en voorbeelden aangepast aan de huidige tijd. Daarnaast zijn voor een aantal richtinggevende uitspraken inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Dit betreft de volgende wijzigingen:

Informatieveiligheid, privacy en ethiek als topprioriteit; stabiliteit als randvoorwaarde

- De richtinggevende uitspraak is aangescherpt naar: 'Informatieveiligheid, privacy en ethiek als topprioriteit; stabiliteit als randvoorwaarde'.
- Het thema ethiek is toegevoegd: Doordat informatietechnologie steeds meer verweven wordt met de besluiten die we nemen en wordt ingezet ter ondersteuning voor de maatschappelijke opgaven (tellingen in de stad, veiligheidscamera's, ...), stijgt de behoefte aan sturing op ethisch verantwoord handelen in de toepassing hiervan.
- Afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan de stabiliteit van de DOWR-ICT/infrastructuur. Hierdoor zijn we dusdanig in control gekomen dat we de stabiliteit nu als randvoorwaardelijk kunnen stellen.
- Aangepast aan actuele wetgeving/normenkader. Dit heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen.

Dienstverlening van de deelnemende gemeente is leidend voor digitalisering

- Het thema inclusiviteit is toegevoegd, omdat belangrijk is dat onze dienstverlening ondanks de verdere digitalisering open staat voor alle inwoners – ook voor de minder digitaal vaardigen.
- 'Regie op eigen gegevens' is nog steeds een actueel thema en past tegelijkertijd beter onder de richtinggevende uitspraak 'Dienstverlening van de gemeente is leidend voor digitalisering' dan onder de richtinggevende uitspraak 'Digitalisering bevordert participatiemaatschappij met de burger aan het stuur'. Daarom is deze verplaatst.
- Aangepast aan actuele wetgeving/normenkader. Dit heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen.

Digitalisering bevordert participatie

- Richtinggevende uitspraak 'Digitalisering bevordert participatiemaatschappij met de burger aan het stuur' aangepast naar 'Digitalisering bevordert participatie'.

Informatie- en archiefbeheer op orde

- Richtinggevende uitspraak 'Sluitend informatiebeheer' is aangepast naar 'Informatie- en archiefbeheer op orde' om meer focus te geven aan kwaliteit van informatie en het archiefbeheer hiervan.
- In de oorspronkelijke i-Visie worden concrete activiteiten benoemd die uitgevoerd moeten worden. Deze passen beter in een uitvoeringsplan en zijn daarom hier weggelaten.

Betrouwbare en open overheid

- Richtinggevende uitspraak is aangepast van 'Beleid maken en uitvoeren met open data en open overheid' naar 'Betrouwbare en open overheid', omdat we een verbreding van dit onderwerp zien naar het actief delen van allerlei soorten informatie met de samenleving (zie bijvoorbeeld Wet Open Overheid).

Verbreding van de informatiestrategie naar beleidsvormende processen en de uitvoering hiervan

- Richtinggevende uitspraak is aangepast van 'Verbreding van de informatiestrategie naar beleidsvormende processen en samenwerking' naar 'Verbreding van de informatiestrategie naar beleidsvormende processen en de uit-

voering hiervan', omdat deze uitspraak breder is dan alleen beleid en samenwerking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan digitalisering van de fysieke buitenruimte.

- Samenwerking is verplaatst naar de richtinggevende uitspraak over bedrijfsvoering. Informatievoorziening in een netwerksamenleving
- Richtinggevende uitspraak is aangepast van 'Informatievoorziening met ketenpartners en verbonden partijen' naar 'Informatievoorziening in een netwerksamenleving'.

Informatievoorziening in een netwerksamenleving

- Richtinggevende uitspraak is aangepast van 'Informatievoorziening met ketenpartners en verbonden partijen' naar 'Informatievoorziening in een netwerksamenleving'.

Digitalisering van de bedrijfsvoering

- De beschreven ontwikkelingen zijn geactualiseerd.

Besturing en bedrijfsvoering van de informatievoorziening

- Ontwikkelingen op het vlak van techniek gaan steeds sneller. Om de vernieuwing te realiseren trekken de gemeenten en DOWR-i hierin gezamenlijk op.

i-Visie en competenties

- Het organisatieontwikkelingstraject heeft geleid tot een goed werkende DOWR-i werkorrganisatie. In deze actualisering is het dan ook niet meer opgenomen.